

Ο δρόμος για την Κίνα

Εχει γίνει πια κοινοτοπία να λέγεται και να γράφεται, όμως το φαινόμενο δεν έχει αναλυθεί σωστά. Αυτός ο αιώνας είναι ο αιώνας της Κίνας.

Τι σημαίνει αυτό; Τι μπορεί να σημαίνει; Πώς μια υπερδύναμη, η μόνη επάξια που μπορεί να αντισταθμίσει τις ΗΠΑ, έρχεται οιγά-οιγά στο προσκήνιο της οικονομίας, άρα και της ιστορίας;

Έρχεται γιατί ακολούθησε μέσα σε λίγο περισσότερο από 50 χρόνια τον διπλό δρόμο. Δεν επέλεξε ανάμεσα στο δρόμο της Αρετής και στο δρόμο της Κακίας, αλλά κατάφερε, βάσει του πατροπαράδοτου κομφουκιανισμού της, ν' ακολουθήσει και τους δύο δρόμους ταυτόχρονα, ή αν θέλετε να τους εμπλέξει, υλοποιώντας αυτό που είπε πολύ πριν από τον Κομφούκιο ο δικός μας Ηράκλειτος: «Οδός άνω και κάτω μία και αυτή».

Το κινεζικό οικονομικό μοντέλο είχε επισημάνει, εδώ και μερικά χρόνια, εδώ στην Αθήνα, ο οικονομολόγος Στίγκλιτς, ως το πάντρεμα του κοινωνισμού (διάβαζε: κομμουνισμού) και της ιδιωτείας. Δηλαδή, Δημόσιο και ιδιώτες παντρεμένοι σε έναν γάμο που φαντάζει μεν παράταιρος, αλλά για τις γεωπολιτικές και τις πληθυσμιακές αναλογίες της Κίνας ήταν ο μόνος που μπορούσε να πετύχει.

Και πέτυχε. Και τώρα τρέχουν οι απανταχού ιδιώτες, καθώς και τα κράτη, να συνάψουν συμφωνίες, μπας και βγουν από το αδιέξοδο όπου η μονομερής πολιτική τους τούς (τα) έχει εγκλωβίσει.

Τώρα εμείς, οι Έλληνες, οι κάτοικοι του ενός και μόνον κινεζικού μεγαλοξενοδοχείου (κατά το ανέκδοτο της δεκαετίας του '70, όταν ο Μακαρέζος επισκέφθηκε τον Μάο Τσε-Τουνγκ κι εκείνος, ο μεγάλος Τιμονιέρης, μαθαίνοντας τον αριθμό των Ελλήνων υπηκόων, τον ρώτησε σε «ποιο ξενοδοχείο μένετε;») τι σχέση προνομιακή μπορούμε να έχουμε με τον Μεγάλο Αδελφό που παραλαμβάνει από εμάς τη σκυτάλη των Ολυμπιακών Αγώνων;

Μήπως έχουμε παραγωγή αυτοκινήτων; Μήπως έχουμε μακαρόνια Buitoni; Μήπως έχουμε γαλλικά αρώματα; Ή προηγμένη τεχνολογία;

Τίποτα απ' όλα αυτά. Ελιές έχουμε και λίγο λαδάκι, κάτι φρούτα που μόλις επαρκούν για την ευρωπαϊκή αγορά, λίγα μεταλλαγμένα που δεν επαρκούν για να τροφοδοτήσουν τον κινεζικό σούπερ δράκο.

Όστόσο, έχουμε κάτι άλλο που καμιά άλλη χώρα δεν το διαθέτει: έχουμε τον μύθο, έχουμε τον Προμηθέα, ο οποίος στην Κίνα λατρεύεται ως γηγενής θεός.

Για να μην παρεξηγηθώ: δεν μιλώ για το ένδοξο αρχαιοελληνικό παρελθόν στο σύνολό του. Μιλώ για έναν συγκεκριμένο μύθο, του Προμηθέα που έφερε τη φωτιά στη γη.

Αυτόν μόνο ξέρουν οι σύγχρονοι Κινέζοι από τη μυθολογία μας, αλλά αυτόν τον ξέρουν πολύ καλά. Είναι ο πρόγονος του Μάο Τσε-Τουνγκ τους.

Και οι Κινέζοι θέλουν να συνάψουν σχέσεις με τους απογόνους του Προμηθέα. Απόδειξη, πόσο ενδιαφέρον έδειξαν αποκλειστικά προς τη χώρα μας (όπως είχα γράψει προ έτους στην *Οικονομική Επιθεώρηση*) για το λάδι, τις ελιές, όταν πέρασαν, μετά τον δικό τους «δρόμο του μεταξιού», «οι δρόμοι της Ελιάς» από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών.

Εκεί κατάλαβα την προνομιακή μεταχείριση που θέλουν να έχουν μαζί μας, αρκεί εμείς αρκούντως να το κατανοήσουμε.

Η Κίνα, για όποιον λίγο διάβασε την ιστορία της, τη λογοτεχνία της, για όποιον έτυχε να την επισκεφτεί, είναι ο μόνος μυθολογικός λαός που έχει απομείνει στον πλανήτη, έπειτα από εμάς.

Εμείς φροντίσαμε να τα ξεπουλήσουμε όλα, γρήγορα, στους Αμερικάνους πρώτα και μετά στους Ευρωπαίους (μιλώντας για τα τελευταία 50 χρόνια), η Κίνα δεν ξεπούλησε τίποτε.

Μόνον αγοράζει. Κι αυτή είναι η δύναμή της. Ευτυχώς, οι Κινέζοι δεν είναι ενήμεροι για τη δική μας κατάντια. Ακόμη πιστεύουν ότι μετά από αυτούς είμαστε ο σπουδαιότερος λαός της γης.

Εύχομαι λοιπόν οι διοικούντες να λάβουν σοβαρά τις σκέψεις μου και να τις εκμεταλλευτούν για το καλό και την ωφέλεια όλων μας, δηλαδή όλης της Ευρώπης.

Η Ελλάδα μπορεί να αποτελέσει την αιχμή του δόρατος της Ε.Ε. για την είσοδό της στην κινεζική αυτοκρατορία.

Θα βρεθεί άραγε ο οραματιστής πολιτικός που θα συνειδητοποιήσει το μέγεθος της πρόκλησης;

Ο μόνος μέχρι στιγμής που ξέρω ότι κατάλαβε τη μεγάλη πρόκληση είναι ο δραστήριος και νεαρότατος πρόεδρος του ΣΕΒ, Οδυσσέας Κυριακόπουλος, κι ελπίζω οι πολιτικοί να βαδίσουν στο δρόμο που χάραξε ο ίδιος. ♦